

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра бухгалтерського обліку і аудиту
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувачка кафедри

(підпис)

« ____ » _____ 2020 р.

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)

за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності»
(назва магістерської програми)

на тему: «Облік, аудит і аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості»
на прикладі ТОВ «ЕНЕРДЖІ СЕЙВІНГ СОЛЮШН»

(назва теми)

Виконавець:

студентка ЦЗВФН

Вонсович Олена Олександрівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Чернишова Людмила Вікторівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ОДЕСА – 2020

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми даної роботи полягає в тому, що для кожного сучасного суб'єкта господарювання виключне значення має ефективний і якісний облік та контроль розрахунків з кредиторами, що забезпечує своєчасність погашення договірних зобов'язань. Це, в свою чергу, дозволяє підприємству уникнути збитків у вигляді фінансових санкцій. Крім матеріальних вигод, дієвий контроль сприяє встановленню позитивного іміджу підприємства у бізнес-середовищі, що в свою чергу підвищує рівень довіри партнерів, збільшує імовірність підписання контрактів на більш вигідних умовах.

Мета дослідження – дослідження теоретичних і практичних аспектів організації обліку, аналізу та контролю дебіторської і кредиторської заборгованості, надання пропозицій щодо вдосконалення процесу обліку та управління розрахунками з контрагентами на досліджуваному підприємстві.

Завдання дослідження:

- розкрити сутність дебіторської і кредиторської заборгованості та їх роль у діяльності підприємства в сучасних умовах;
- дослідити склад і структуру дебіторської і кредиторської заборгованості з урахуванням положень міжнародних та вітчизняних стандартів бухгалтерського обліку й фінансової звітності;
- вивчити організаційно-правову характеристику ТОВ «ЕНЕРДЖІ СЕЙВІНГСОЛЮШН»;
- провести економіко-математичне моделювання для покращення управління дебіторської заборгованістю підприємств;
- провести аналіз стану дебіторської та кредиторської заборгованості на підприємстві;
- розробити рекомендації щодо удосконалення обліку, управління і контролю за дебіторською заборгованістю на досліджуваному підприємстві.

Об'єктом дослідження є процеси, що забезпечують ефективність системи обліку, аналізу та контролю дебіторської та кредиторської заборгованості.

Предметом дослідження є методика організації обліку, контролю та аналізу дебіторської та кредиторської заборгованості на ТОВ «ЕНЕРДЖІ СЕЙВІНГ СОЛЮШН».

Методи дослідження. У ході дослідження було використано загальнонаукові та спеціальні методи. Серед загальнонаукових методів дослідження найчастіше застосовано було аналіз і синтез, індукцію і

дедукцію. Поряд з цим, використовувались також і спеціальні методи дослідження, зокрема безпосереднє спостереження, групування, графічний метод, порівняння, опитування тощо. Було використано аналіз коефіцієнтів та прийом порівняння – для виявлення критеріїв ефективності управління дебіторською та кредиторською заборгованістю. У якості інструментарію економіко-математичного моделювання обрано кореляційно-регресійний аналіз для формулювання рекомендацій щодо підвищення поточної платоспроможності досліджуваного підприємства.

Інформаційна база дослідження. Кваліфікаційної робота магістра написана на основі спеціальної літератури, нормативно-правових джерел (закони України, положення, акти), які носять законодавчий характер, економічна література, конкретна література з бухгалтерського обліку тощо. Практична частина роботи виконана на базі внутрішніх нормативних документів, реєстрів аналітичного та синтетичного обліку, фінансової, податкової звітності та іншої документації підприємства ТОВ «ЕНЕРДЖІ СЕЙВІНГ СОЛЮШН».

Структуру та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра містить три розділи, висновки список використаних літературних джерел (62 найменувань) та 15 додатків. Загальний обсяг роботи становить 125 сторінки. Основний зміст викладено на 74 -х сторінках. Робота містить 21 таблиць, 10 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опублікована стаття: Інвентаризація товарів у роздрібній торгівлі: Аналітичні аспекти матеріали наук.-метод. конф. (20 лютого 2020). Одеса: ОНЕУ. 2020. С. 220-223.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**Теоретичні аспекти дебіторської та кредиторської заборгованості**» з'ясовано, що як економічна категорія дебіторська та кредиторська заборгованості виражають економічні відносини, що виникають між продавцями й покупцями в процесі купівлі-продажу продукції, товарів і послуг та обумовлені розбіжністю у часі переходу права власності (розпорядження, використання) з моментом платежу, що пов'язано з об'єктивними умовами, які складаються в процесі виробництва, реалізації та організації розрахунків. Рушійним мотивом цих відносин є одержання майбутніх економічних вигід. У системі цих відносин будь-яке підприємство знаходиться у двоякому становищі: одночасно є як продавцем, так і покупцем, як кредитором, так і дебітором.

У даному розділі нами також було вивчено основні показники, що характеризують ефективність використання засобів у розрахунках, а також нормативно-правове регулювання обліку, контролю аналізу заборгованостей.

У другому розділі «**Облік та аудит дебіторської та кредиторської заборгованості на ТОВ Енерджі Сейвінг Солюшн**» було надано загальну характеристику досліджуваному підприємству, а також вивчено особливості обліку розрахунків з дебіторами і кредиторами. У результаті цього з'ясовано основні недоліки та сформовано комплекс рекомендацій щодо вдосконалення системи обліку та внутрішнього контролю розрахунків з дебіторами і кредиторами на ТОВ Енерджі Сейвінг Солюшн.

Нами було досліджено також міжнародний досвід обліку розрахунків з дебіторами та кредиторами, і зроблено висновки, що представлення інформації про дебіторську та кредиторську заборгованість у звітності, складеній за національними та міжнародними стандартами, значно відрізняється. Це викликає певні складності у порівнянні та аналізі фінансової звітності. Однак застосування зарубіжного досвіду щодо облікових аспектів розрахункових операцій дозволить удосконалити облікову інформацію з метою підвищення її достовірності та суттєвості для прийняття на її основі управлінських рішень.

У третьому розділі «**Аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості на ТОВ Енерджі Сейвінг Солюшн**» було проведено аналіз динаміки складу та структури дебіторської та кредиторської заборгованості досліджуваного підприємства; оцінено стан та оборотність засобів у розрахунках на ТОВ «Енерджі Сейвінг Солюшн». Результати аналізу свідчать, що період обороту дебіторської заборгованості значно перевищує період обороту кредиторської заборгованості, що є негативним сигналом, який з часом може привести до втрати платоспроможності комплексу.

Резерви оптимізації розмірів дебіторської та кредиторської заборгованостей на підприємстві дозволить розширити спектр наданих послуг різним групам клієнтів й забезпечить стабільність його дохідної бази протягом усього календарного року.

ВИСНОВКИ

У результаті проведеного дослідження визначено, що дебіторська та кредиторська заборгованість є невід'ємною частиною роботи будь-якого підприємства, оскільки в ринкових умовах воно одночасно виступає споживачем та виробником продукції, робіт, послуг.

У кваліфікаційній роботі було встановлено, що основні аспекти теоретичних та методологічних розробок розрахунків з контрагентами висвітлені в роботах вітчизняних учених, проте реалізація їх практичної сторони гальмується недосконалістю нормативної бази та недостатньою увагою до них бухгалтерів-практиків.

Законодавчо нормативна база щодо питань розрахунків з дебіторами і кредиторами надає змогу вести розрахунки та задовольняти фінансові

вимоги, що виникають в процесі його діяльності, вона є важливою для будь-якого підприємства, що прагне забезпечити фінансову стійкість.

На базі вивчення законодавчої, нормативної і спеціальної літератури, із застосуванням практичних матеріалів ТОВ «Енерджі Сейвінг Солюшн» у роботі було:

- розглянуто документальне оформлення обліку розрахунків з дебіторами і кредиторами на підприємстві;
- з'ясовано особливості бухгалтерського обліку й оподаткування операцій з виникнення дебіторської і кредиторської заборгованості на досліджуваному підприємстві;
- розглянуто особливості організації, планування перевірки, а також розроблено методичку проведення перевірки розрахунків з дебіторами і кредиторами на прикладі даних ТОВ «Енерджі Сейвінг Солюшн» та оформлення його результатів;
- надано рекомендації щодо удосконалення діючої системи обліку, аналізу та внутрішнього контролю на досліджуваному підприємстві ТОВ «Енерджі Сейвінг Солюшн».

Для усунення недоліків обліку розрахунків підприємству потрібно приділити більше уваги для ведення документів, своєчасно складати договори з постачальниками та покупцями для захисту себе від форс-мажорних обставин, пов'язаних з несвоєчасними поставками або несвоєчасними виплатами грошей.

Регламентувати створення резерву сумнівних боргів для більш ефективного обліку розрахунків на підприємстві, відповідно наведеного прикладу. Більш прискіпливіше треба звернути увагу на роботу бухгалтерії: вона не робить звірку заборгованості вона не робить звірку заборгованостей на певний період, тому дуже складно отримати достовірну інформацію про стан заборгованості на певну дату.

Для збільшення чистого доходу, залучення нових покупців, що будуть працювати на умовах повної передплати необхідно розробити на підприємстві систему знижок та регламентувати її на рівні підприємства.

Для вдосконалення обліку дебіторської та кредиторської заборгованості важливим елементом є порівняння дебіторської і кредиторської заборгованості підприємств, оскільки значне переважання дебіторської заборгованості створює загрозу фінансовій стійкості суб'єктів господарювання і робить необхідним залучення додаткових засобів, в свою чергу, перевищення кредиторської заборгованості над дебіторською може призвести до неплатоспроможності підприємства. Тому вчасний контроль за

співвідношенням заборгованостей дасть змогу запобігти фінансовій кризі підприємства.

З метою вдосконалення обліку та управління дебіторською і кредиторською заборгованістю на ТОВ «Енерджі Сейвінг Солюшн» вважаємо за доцільне запропонувати управлінському персоналу підприємства наступні рекомендації:

- не обхідно приділити увагу організації обліку дебіторської заборгованості та доповнити облікову політику елементами.
- з метою покращення фінансового стану ТОВ «Енерджі Сейвінг Солюшн» необхідно визначити чітку методику та етапи управління дебіторською заборгованістю.
- рекомендуємо створити резерв сумнівних боргів та виробити порядок його визначення в обліковій політиці підприємства.
- виправити некоректні проводки щодо відображення в обліку операцій з нарахування орендної плати.
- вдосконалити інформаційне забезпечення обліку дебіторської і кредиторської заборгованості підприємства, дотримуватись загально прийнятого документообігу операцій з обліку заборгованостей.

Вважаємо, що названі заходи значно підвищать ефективність обліку та внутрішнього контролю розрахунків з дебіторами і кредиторами на досліджуваному підприємстві, що в кінцевому випадку позитивно вплине на всю систему управління ТОВ «Енерджі Сейвінг Солюшн».

АНОТАЦІЯ

Вонсович Олена Олександрівна

(прізвище, ініціали студента)

«Облік, аудит і аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості» на прикладі ТОВ

«ЕНЕРДЖІ СЕЙВІНГ СОЛЮШН»

(назва дипломної роботи)

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра за магістерською
програмою

Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності

Одеський національний економічний університет м. Одеса, 2020 рік

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра складається з трьох розділів.

Об'єкт дослідження: процеси, що забезпечують ефективність системи обліку, аналізу та аудиту дебіторської та кредиторської заборгованості на ТОВ «Енерджі Сейвінг Солюшн».

У роботі розглядаються: поняття «дебіторська заборгованість», «кредиторська заборгованість» та нормативне регулювання бухгалтерського обліку, теоретичні та практичні засади обліку виробництва та реалізації готової продукції застосування моделей прогнозування та визначення ймовірності банкрутства.

За результатами дослідження запропоновані основні напрямки вдосконалення: розширення переліку класифікаційних ознак дебіторської та кредиторської заборгованості, яка може використовуватись підприємствами і забезпечить їм більшу аналітичність та достовірність інформації; конкретизація умов визнання та оцінки дебіторської та кредиторської заборгованості тощо.

Ключові слова: дебіторська та кредиторська заборгованість, рентабельність, аналіз фінансових результатів, моделі прогнозування банкрутства.

ANNOTATION

Vonsovich Olena Oleksandrivna

(surname, initials of the student)

Accounting, audit and analysis of accounts receivable and accounts payable" by the example of

"ENERGY SAVING SOLUTION"

(title of a degree thesis)

qualification work for obtaining a master's degree in the master's program

Accounting, audit and taxation of business activities

Odessa National Economic University Odessa, 2020

Qualifying work for a master's degree consists of three sections.

Object of research: processes that ensure the effectiveness of the system of accounting, analysis and control of receivables and payables at LLC "Energy Saving Solution".

The paper considers: the concept of "receivables", "accounts payable" and regulatory regulation of accounting, theoretical and practical principles of accounting for production and sale of finished products, the use of models for forecasting and determining the probability of bankruptcy.

The study proposed main areas for improvement including: expansion of the list of classification features of receivables and payables, which can be used by enterprises and provide them with more analytical and reliable information; specification of conditions for recognition and assessment of receivables and payables, etc.

Keywords: Accounts receivable and payable, profitability, financial results analysis, bankruptcy forecasting models.